

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

Folketinget, Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Afrapportering af tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2018

Til Udlændinge- og Integrationsudvalgets orientering sender jeg følgende temarapport:

- Temarapport 2018 om magtanvendelse og andre indgreb i børne- asylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg, som jeg i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

I rapporten sammenfatter og formidler jeg de væsentligste resultater af temaet.

Jeg lægger en nyhed på min hjemmeside om afrapporteringen.

Desuden sender jeg til Udlændinge- og Integrationsudvalgets orientering en kopi af de breve, som jeg i dag har sendt til Folketingets Retsudvalg, Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg og Folketingets § 71-tilsyn.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

1. juli 2019

Dok.nr. 19/01045-22/GMS
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

1. juli 2019

Temarapport 2018

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund

Indhold

1. juli 2019

Dok.nr. 19/01045-1/RI

1. Indledning	4
1.1. Hvad har temaet ført til?.....	4
1.2. Baggrunden for valg af tema.....	7
1.3. Hvordan gjorde ombudsmanden?.....	7
1.4. Hvad fandt ombudsmanden ud af?	9
2. Fysisk magtanvendelse	10
2.1. Reglerne	10
2.2. Omfang og dokumentation	10
2.3. Kendskab til reglerne og udarbejdelse af retningslinjer	11
2.4. Information om rettigheder	13
2.5. Brug af privat selskab, herunder til magtanvendelse	13
3. Underretning af kommuner	14
3.1. Reglerne	14
3.2. Omfang.....	15
3.3. Tiltag på baggrund af underretning	15
3.4. Underretning om forsvundne eller udeblevne unge	16
4. Sundhed	16
4.1. Reglerne	16
4.2. Adgang til sundhedsydelser og medicinbehandling i opholdssteder.....	17
4.3. Behandling af misbrug	17
4.4. Journalføring og udveksling af sundhedsoplysninger	18
5. Undervisning	19
5.1. Skoletilbud og manglende håb.....	19
5.2. Tilsyn med interne skoler i børneasylcentre	20
5.3. Magtanvendelse i interne skoler i børneasylcentre	20
6. Bilag.....	21
6.1. Oversigt over steder, der er besøgt som led i temaet.....	21

6.2. Ombudsmandens arbejde med temaer	22
6.3. Folder	24
6.4. Tjekskema om fysisk magtanvendelse i opholdssteder.....	25
6.5. Tjekskema om fysisk magtanvendelse i børneasylcentre	28

1. Indledning

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg, som ombudsmanden i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

BØRN OG UNGE MED ASYLBAGGRUND

Temaet angik børn og unge med asylbaggrund.

Det omfattede børn og unge,

- som enten var asylansøgere eller afviste asylansøgere, eller
- som havde fået opholdstilladelse.

Børnene og de unge var normalt uledsagede mindreårige udlændinge.

Børnene og de unge var 10-18 år.

De børn og unge, der var asylansøgere eller afviste asylansøgere, var som udgangspunkt anbragt i børneasylcentre efter udlændingeloven, mens de børn og unge, som havde fået opholdstilladelse, typisk var anbragt i private opholdssteder efter serviceloven.

1.1. Hvad har temaet ført til?

1.1.1. Temaet angik som nævnt magtanvendelse og andre indgreb.

Besøgene afdækkede, at hovedparten af de besøgte steder anvender magt i begrænset omfang over for børnene og de unge, og at der er generel opmærksomhed om at sikre, at barnets og den unges bedste kommer i første række ved brug af magt.

Imidlertid afdækkede besøgene også, at der flere steder mangler kendskab til lovgivningen om magtanvendelse.

På den baggrund anbefaler ombudsmanden generelt, at børneasylcentre og opholdssteder sikrer, at medarbejderne har kendskab til lovgivningen om magtanvendelse, og at retningslinjer om magtanvendelse stemmer overens med lovgivningen. Ombudsmanden anbefaler også generelt, at centrene og opholdsstederne sikrer, at børn, unge, forældre og personlige repræsentanter informeres om deres rettigheder i relation til magtanvendelse, når børnene og de unge tager ophold på stedet.

Læs mere om undersøgelsens resultater om fysisk magtanvendelse i pkt. 2.

Ombudsmanden vil drøfte opfølgningen på disse generelle anbefalinger med de centrale myndigheder på området. Desuden vil ombudsmanden følge op på anbefalingerne under sine tilsynsbesøg.

1.1.2. Ombudsmanden undersøgte under tilsynsbesøgene også, om de besøgte steder sørger for at underrette kommunen, når de er bekymrede for et barns eller en ungs trivsel.

Besøgene viste, at der er generel opmærksomhed om pligten til at underrette kommunen om børn og unge, der kan have behov for særlig støtte.

Besøgene viste dog også nogle problemstillinger i forhold til den praksis, der følges ved underretning.

En problemstilling er, om et tæt samarbejde med kommunen kan indebære risiko for, at der ikke sendes underretninger om konkrete børn og unge til kommunen, selv om reglerne om underretningspligt tilsiger dette. Problemstillingen har været fremme i forbindelse med flere tilsynsbesøg i opholdssteder. Ombudsmanden vil drøfte spørgsmålet med Børne- og Socialministeriet.

I et børneasylcenter var problemstillingen, at centeret ikke sendte underretninger til kommunen, hvis den unge, som der efter centerets opfattelse var pligt til at underrette om, forsvandt eller udeblev fra centeret, inden underretningen var sendt. Ombudsmanden har af egen drift besluttet at undersøge denne praksis.

Læs mere om undersøgelsens resultater om underretningspraksis i pkt. 3.

1.1.3. I forbindelse med besøgene blev ombudsmanden også opmærksom på andre problemstillinger i børneasylcentre og private opholdssteder.

Bl.a. afdækkede besøgene, at der er problemer med medicinbehandlingen i opholdsstederne. Derfor anbefaler ombudsmanden generelt, at opholdssteder sikrer, at medicinbehandling foregår i henhold til de gældende regler. Læs mere om dette i pkt. 4.2.

Ombudsmanden har drøftet opfølgningen på denne anbefaling med Sundheds- og Ældreministeriet og vil også drøfte den med Børne- og Socialministeriet. Desuden vil ombudsmanden følge op på anbefalingen under sine tilsynsbesøg.

Derudover har tilsynsbesøg i børneasylcentre ført til, at ombudsmanden af egen drift har rejst spørgsmål over for Udlændingestyrelsen om tilsynet med undervisningen i interne skoler i børneasylcentre og om, hvilke regler der gælder for brug af magt i disse skoler. Læs mere om dette i pkt. 5.2 og 5.3.

Desuden overvejer ombudsmanden, om der er grundlag for af egen drift at undersøge en privat indkvarteringsoperatørs brug af privat selskab til bl.a. udøvelse af magt efter udlændingelovens regler på et børneasylcenter. Læs mere om sagen i pkt. 2.5.

Nogle problemstillinger har ombudsmanden valgt at drøfte på møder med de centrale myndigheder.

Bl.a. tilbød flere af de besøgte steder misbrugsbehandling til børnene og de unge. Ombudsmanden har på den baggrund drøftet ret til misbrugsbehandling og behandlingens indhold og effekt med Sundheds- og Ældreministeriet og vil også drøfte forholdet med Børne- og Socialministeriet og Udlændingestyrelsen. Læs mere om misbrugsbehandling i pkt. 4.3.

Under et tilsynsbesøg i et børneasylcenter blev ombudsmanden opmærksom på, at oplysninger om børnene og de unge og deres sundhed kunne være journalført forskellige steder. Derfor vil ombudsmanden drøfte journalføring og udveksling af sundhedsoplysninger mellem asylcentrene med Udlændingestyrelsen. Læs mere om dette i pkt. 4.4.

1.1.4. Ombudsmanden har sendt denne rapport til alle ansvarlige myndigheder på området: Børne- og Socialministeriet, Socialstyrelsen, socialtilsynene, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen, Sundheds- og Ældreministeriet og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Formålet er at gøre myndighederne opmærksomme på rapporten, så den kan indgå i deres overvejelser på området.

Rapporten er også sendt til de private opholdssteder og børneasylcentre, som ombudsmanden besøgte som led i temaet.

Desuden har ombudsmanden orienteret Folketingets Retsudvalg, Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg, Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, Folketingets § 71-tilsyn, KL og Dansk Flygtningehjælp om rapporten.

Læs mere om ombudsmandens arbejde med temaer i bilaget i pkt. 6.2.

1.2. Baggrunden for valg af tema

1.2.1. Ombudsmandens tilsyn sigter især på samfundets mest udsatte borgere.

De udsatte borgere er bl.a. kendetegnet ved at have meget få ressourcer, og at deres rettigheder let kan komme under pres.

Dette kan også gælde for børn og unge med asylbaggrund.

1.2.2. Med temaet ønskede ombudsmanden at få et øget indblik i forholdene for børn og unge med asylbaggrund og undersøge disse forhold nærmere.

I forhold til børneasylcentre var det centralt for ombudsmanden at få et indtryk af, hvordan centrene anvender de nye regler i udlændingeloven om brug af fysisk magt over for uledsagede mindreårige udlændinge, der trådte i kraft den 1. september 2017.

Under besøgene i opholdsstederne var det vigtigt for ombudsmanden at få indblik i, hvordan stederne bruger reglerne om fysisk magtanvendelse i voksenansvarsloven.

Både på børneasylcentre og opholdssteder ønskede ombudsmanden at undersøge, om stederne sørger for at underrette kommunen, når de er bekymrede for et barn eller en ungs trivsel.

1.2.3. Temaet tog afsæt i nogle af de generelle fokusområder, som ombudsmanden har under sine tilsynsbesøg.

Ombudsmanden har f.eks. generelt fokus på magtanvendelse og andre indgreb og begrænsninger. Ombudsmanden har også generelt fokus på relationer, herunder institutionernes information til børnene, de unge, forældre og personlige repræsentanter om deres rettigheder.

Desuden har ombudsmanden bl.a. generelt fokus på undervisning og sundhedsmæssige forhold, herunder medicinbehandling.

1.3. Hvordan gjorde ombudsmanden?

1.3.1. Ombudsmanden gennemførte ni besøg for at belyse og undersøge temaet om magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund.

Der var tale om fem private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund. Endvidere var der tale om fire børneasylcentre for uledsagede

mindreårige udlændinge, herunder to centre for bl.a. mindreårige med gadeorienteret adfærd, og et særligt indkvarteringssted for uledsagede mindreårige udlændinge med en adfærd, som ikke kan rummes i et ordinært asylcenter for mindreårige. I denne rapport omfatter betegnelsen "børneasylcentre" tillige dette særlige indkvarteringssted.

Et besøg var uanmeldt, mens de øvrige besøg var anmeldt på forhånd.

1.3.2. Temaet fulgte disse spor:

- fysisk magtanvendelse
- praksis for at underrette kommuner om børn og unge.

1.3.3. Ombudsmanden bad om bl.a. følgende oplysninger fra de besøgte steder:

- retningslinjer for magtanvendelse og oplysning om, hvordan barnet eller den unge og dennes repræsentant eller forældremyndighedsindehaver får oplysning om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder klageadgang
- en oversigt over antal magtanvendelser de seneste tre år med kopi af de fem seneste indberetninger om fysisk magtanvendelse over for børn og unge på stedet
- oplysning om, hvilke børn og unge der går i skole, herunder typen af skoletilbud
- instruks for medicinbehandling
- en oversigt over underretninger de seneste tre år til kommunen, og hvilke tiltag underretningen medførte
- en kort redegørelse for bl.a., hvordan stedet sikrer, at barnet og den unges bedste kommer i første række i foranstaltninger vedrørende børn og unge, herunder ved brug af magt.

1.3.4. I ugen op til de anmeldte tilsynsbesøg orienterede ombudsmanden i et personligt brev hvert enkelt barn og hver enkelt ung om besøget og muligheden for at få en samtale med besøgsholdet. I en folder, som ombudsmanden sendte med brevet, var det beskrevet, hvad børnene og de unge f.eks. kunne tale med besøgsholdet om. Folderen, der findes på dansk og engelsk, er vedlagt denne rapport.

Ved det uanmeldte besøg orienterede personalet og besøgsholdet mundtligt de unge om tilsynsbesøget og muligheden for at få en samtale med besøgsholdet.

Formålet med denne fremgangsmåde er at få flest mulige børn og unge i tale, fordi de er en væsentlig og vigtig informationskilde for ombudsmanden.

Under tilsynsbesøgene havde besøgsholdene samtaler med 44 ud af i alt 74 børn og unge. Desuden talte holdene med pårørende, personlige repræsentanter og værger samt personale, herunder lærere, og ledelse.

Samtalerne handlede især om fysisk magtanvendelse og praksis for at underrette kommunen om børn og unge, men også om f.eks. sundhedsmæssige forhold, undervisning og børnenes og de unges relationer.

1.3.5. Tilsynsbesøgene blev gennemført som led i ombudsmandens almindelige tilsynsvirksomhed efter ombudsmandsloven og som led i ombudsmandens arbejde med at forebygge, at mennesker, der er eller kan blive berøvet deres frihed, udsættes for f.eks. umenneskelig eller nedværdigende behandling, jf. den valgfri protokol til FN-Konventionen mod Tortur og Anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf.

Ombudsmandens arbejde for at forebygge nedværdigende behandling mv. i henhold til protokollen udføres i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur.

Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY bidrager i samarbejdet med lægefaglig og menneskeretlig ekspertise. Dette betyder bl.a., at personale med ekspertise på disse områder deltager på vegne af de to institutter i planlægning, gennemførelse af og opfølgning på tilsynsbesøg.

Ombudsmanden har et særligt ansvar for at beskytte børns rettigheder efter bl.a. FN's Børnekonvention. En børnesagkyndig deltager i tilsynsbesøg på børneområdet.

1.4. Hvad fandt ombudsmanden ud af?

På baggrund af de gennemførte besøg konstaterede ombudsmanden bl.a. følgende:

- Der er generel opmærksomhed om at sikre, at barnets og den unges bedste kommer i første række, også ved brug af magt.
- Hovedparten af de besøgte steder anvender magt i begrænset omfang.
- Flere steder mangler der kendskab til lovgivningen om magtanvendelse.
- En række steder har ikke opdateret, færdiggjort eller udarbejdet retningslinjer om magtanvendelse.
- Mange steder får børn, unge, forældre og personlige repræsentanter ikke tilstrækkelig information om deres rettigheder i relation til magtanvendelse, når børnene og de unge tager ophold på stedet.
- Der er generel opmærksomhed om pligten til at underrette kommunen om børn og unge, der kan have behov for særlig støtte.

- Der er generelt set ikke grundlag for at antage, at der ikke bliver underrettet, når der er anledning til det.
- Der er problemer med medicinbehandling i private opholdssteder.
- Mange steder er der udfordringer med børn og unge, som har mistet håbet om en fremtid i Danmark som følge af afslag på ophold, som har misbrug eller gadeorienteret adfærd, eller som forsvinder.

2. Fysisk magtanvendelse

2.1. Reglerne

Barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger, der vedrører børn. Det fremgår af FN's Børnekonvention.

Personalet i opholdssteder og børneasylcentre kan anvende fysisk magt over for et barn eller en ung. Det følger af henholdsvis voksenansvarsloven og udlændingeloven.

FYSISK MAGTANVENDELSE

Hvem og hvad

Personalet kan fastholde eller føre et barn eller ung til et andet opholdsrum.

Hvornår

Der kan anvendes fysisk magt, når barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til *fare for barnet eller den unge selv eller andre på stedet.*

Dokumentation og høring

Stedet skal *registrere og indberette* brug af fysisk magt.

Barnet eller den unge skal gøres bekendt med indberetningen og have *lejlighed til at udtale sig.*

Information

Barnet eller den unge og forældre eller en personlig repræsentant skal *oplyses om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten*, herunder klageadgang, når de tager ophold på stedet.

2.2. Omfang og dokumentation

Besøgene viste, at hovedparten af de besøgte steder anvender magt i begrænset omfang over for børnene og de unge.

Denne konklusion bygger dels på oplysninger fra stederne om antallet af magtanvendelser de seneste tre år, dels på de indberetninger, som ombudsmanden modtog som svar på sin anmodning om, at stederne indsendte de fem seneste indberetninger om fysisk magtanvendelse.

De ni besøg i opholdssteder og børneasylcentre resulterede samlet i, at ombudsmanden modtog 18 indberetninger af fysisk magtanvendelse (i alt seks indberetninger fra de fem opholdssteder og i alt 12 indberetninger fra de fire børneasylcentre). Det bemærkes, at ombudsmanden for så vidt angår børneasylcentrene koncentrerede sig om indberetninger, der angik hændelser, der fandt sted, efter at de nye regler i udlændingeloven om magtanvendelse trådte i kraft den 1. september 2017.

Ombudsmanden gennemgik opholdsstedernes indberetninger ved hjælp af tjekskemaet i bilag 6.4, mens tjekskemaet i bilag 6.5 blev brugt ved gennemgang af indberetningerne fra børneasylcentrene. Gennemgangen viste, at der er generel opmærksomhed om at sikre, at barnet og den unges bedste kommer i første række ved brug af magt.

I relevant omfang dannede gennemgangen grundlag for drøftelser mellem besøgsholdene og de besøgte steder.

Ombudsmanden gav på baggrund heraf anbefalinger om f.eks. at sikre, at magtanvendelse bliver registreret og indberettet rettidigt, at indberetningskemaer om magtanvendelser bliver udfyldt fyldestgørende, at alle magtanvendelser bliver indberettet, og at de unge bliver gjort bekendt med registreringen af magtanvendelse og får lejlighed til at ledsage den med deres egen redegørelse.

2.3. Kendskab til reglerne og udarbejdelse af retningslinjer

2.3.1. Børn og unge, der bor i børneasylcentre og opholdssteder, skal behandles værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder. For at sikre dette er det f.eks. afgørende, at personalet kender de regler, der gælder for brug af fysisk magt over for børnene og de unge.

Ombudsmanden gav i forbindelse med tilsynsbesøgene en række anbefalinger om, at opholdssteder og asylcentre sikrer sig, at personalet kender reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Ombudsmanden gav også denne anbefaling til et opholdssted, der ikke havde haft fysiske magtanvendelser, idet det er vigtigt, at personalet kender reglerne, hvis der opstår en situation, hvor magtanvendelse er nødvendig.

På den baggrund anbefaler ombudsmanden generelt, at børneasylcentre og opholdssteder sikrer, at medarbejderne har kendskab til lovgivningen om magtanvendelse.

2.3.2. Udgangspunktet er, at der ikke skal anvendes magt over for børn og unge i opholdssteder og børneasylcentre.

Anvendelse af magt kan dog være påkrævet for at sikre børnene og de unges ret til omsorg. Magt kan således kun anvendes som en sidste udvej i forsøget på at hjælpe et barn eller en ung, efter at alle pædagogiske muligheder er udtømt.

Det betyder samtidig, at der kan opstå situationer, hvor det af hensyn til barnets eller den unges ret til omsorg er påkrævet, at personalet bruger magt. Derfor er det vigtigt, at personalet kender reglerne, og at personalet i situationen af hensyn til barnet eller den unges ret til omsorg faktisk anvender den fornødne magt.

I et asylcenter kunne samtaler med personalet efterlade det indtryk, at personalet trak sig tilbage i konkrete situationer i stedet for at overveje at anvende de muligheder for at bruge magt, der er i udlændingeloven. Derfor gjorde ombudsmandens besøgshold stedet opmærksom på, at det ikke i alle tilfælde er hensigtsmæssigt at trække sig tilbage.

Personalet i et andet asylcenter greb ikke ind over for de unge af sikkerhedsmæssige årsager, men ringede i stedet til politiet. En ung i centeret efterspurgte, at personalet fik styr på hashrygningen i centeret. Stedet brugte ikke de nye regler i udlændingeloven om at undersøge person eller opholdsrum, men ringede som nævnt i stedet til politiet.

Ombudsmanden anbefalede, at det blev sikret, at de ansatte er opmærksomme på deres beføjelser efter udlændingeloven til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

2.3.3. Lokale retningslinjer om magtanvendelse, der på en let forståelig måde – f.eks. i oversigtsform – forklarer regelgrundlaget, kan bidrage til at sikre, at personalet har tilstrækkeligt kendskab til reglerne.

Det er naturligvis afgørende, at sådanne retningslinjer stemmer overens med lovgivningen, herunder ny lovgivning, der har betydning for, hvordan personalet må bruge magt over for børnene og de unge.

Nye regler i udlændingeloven om brug af magt over for uledsagede mindreårige udlændinge, der er indkvarteret i et asylcenter, trådte i kraft den 1. september 2017.

Ombudsmanden gav alle de besøgte børneasylcentre anbefalinger om at opdatere eller færdiggøre retningslinjer om magtanvendelse, så de er i overensstemmelse med de nye regler.

I forhold til opholdssteder anbefalede ombudsmanden et opholdssted at færdiggøre sine retningslinjer om magtanvendelse og sikre, at de stemmer overens med lovgivningen, mens et andet opholdssted blev anbefalet at overveje at udarbejde mere udførlige retningslinjer. Et tredje opholdssted fik en anbefaling om at overveje at udarbejde retningslinjer.

På den baggrund anbefaler ombudsmanden generelt, at børneasylcentre og opholdssteder sikrer, at retningslinjer om magtanvendelse stemmer overens med lovgivningen.

2.4. Information om rettigheder

Det er vigtigt, at børn, unge, forældre og repræsentanter er orienteret om deres rettigheder.

Når et barn eller en ung tager ophold i et børneasylcenter eller opholdssted, skal lederen oplyse barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaverne eller barnets eller den unges repræsentant om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder adgangen til at klage. Det følger af lovgivningen om voksenansvar og udlændingelovgivningen.

Da det er centralt, at barnet eller den unge samt forældre eller repræsentanter kender deres rettigheder i relation til magtanvendelse, har ombudsmanden som led i tilsynsbesøgene indhentet oplysninger om, hvordan asylcentre og opholdssteder giver denne information.

Besøgene afdækkede, at den information, der blev givet, ikke var tilstrækkelig. Derfor gav ombudsmanden en række anbefalinger.

På den baggrund anbefaler ombudsmanden generelt, at børneasylcentre og opholdssteder sikrer, at børn, unge, forældre og personlige repræsentanter informeres om deres rettigheder i relation til magtanvendelse, når børnene og de unge tager ophold på stedet.

2.5. Brug af privat selskab, herunder til magtanvendelse

I forbindelse med tilsynsbesøg i bl.a. to børneasylcentre blev ombudsmanden bekendt med, at en privat indkvarteringsoperatør bruger personale fra et privat selskab, og at personale fra selskabet bl.a. kan anvende magt over for beboerne. En vagt fra selskabet havde således foretaget magtanvendelse over for en beboer i børnecenteret.

Ombudsmanden overvejer, om der er grundlag for af egen drift at undersøge indkvarteringsoperatørens brug af det private selskab.

Til brug for sine overvejelser har ombudsmanden bedt Udlændingestyrelsen om at redegøre for, hvilke opgaver selskabet udfører for operatøren, og for grundlaget for, at operatøren kan bruge selskabet, herunder til udøvelse af magt efter udlændingelovens regler.

Desuden har ombudsmanden bedt styrelsen udtale sig om, hvorvidt samarbejdsaftalen mellem operatøren og selskabet indeholder de fornødne krav til selskabet. Sagen er ikke afsluttet.

3. Underretning af kommuner

3.1. Reglerne

Barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger, der vedrører barnet. Det fremgår af FN's Børnekonvention.

Personalet i opholdssteder og børneasylcentre skal iagttage pligten i serviceloven til at underrette kommunen, når de er bekymrede for et barn eller en ungs trivsel.

Formålet med underretningspligten er at sikre, at kommunen bliver orienteret om børn og unge, der kan have behov for særlig støtte.

Når kommunen modtager en underretning, følger det af serviceloven, at kommunen senest 24 timer efter skal vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge. Kommunen skal desuden sikre, at alle underretninger vurderes rettidigt og systematisk for at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte.

Derudover skal kommunen centralt registrere underretningerne for at understøtte tilrettelæggelsen af indsatsen.

SKÆRPET UNDERRETNINGSPLIGT

Offentligt ansatte og andre med offentlige hverv har en skærpet underretningspligt.

Disse fagpersoner skal underrette kommunen, hvis de får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan *have behov for særlig støtte*.

GENEREL UNDERRETNINGSPLIGT

Alle borgere er omfattet af den generelle underretningspligt.

Enhver, der får kendskab til, at et barn eller ung under 18 år udsættes for *vanrøgt* eller andre forhold, som er til fare for barnet eller den unges udvikling og sundhed, har pligt til at underrette kommunen.

3.2. Omfang

3.2.1. Besøgene afdækkede, at der generelt er opmærksomhed om pligten til at underrette kommunen om børn og unge, der kan have behov for særlig støtte.

De fleste steder havde sendt en eller flere underretninger til kommunen om konkrete børn eller unge, og flere steder havde sendt mange underretninger.

Der var også eksempler på, at en kommune, som et barn eller en ung flyttede fra, underrettede den kommune, som barnet eller den unge flyttede til. Tilflytningskommunen bliver med en sådan mellemkommunal underretning gjort opmærksom på barnets eller den unges behov og kan således sætte ind med hjælp til barnet eller den unge så tidligt som muligt.

Besøgene giver på den baggrund ikke grundlag for at antage, at der – generelt set – ikke bliver underrettet, når der er anledning til det.

3.2.2. Flere opholdssteder havde et tæt samarbejde med de anbringende kommuner om de enkelte børn og unge. Et sådant samarbejde kan være af central betydning for at varetage barnets bedste, men det er fra tilsynsbesøgene også indtrykket, at et tæt samarbejde kan indebære risiko for tilbageholdenhed med at indgive underretning i situationer, hvor der bør underrettes.

Underretningspligten gælder uanset et tæt samarbejde med kommunen. Underretning om et barn eller en ung kan derfor ikke undlades, selv om opholdsstedet samarbejder tæt med kommunen om barnet eller den unge.

Problemstillingen blev drøftet i forbindelse med flere tilsynsbesøg i opholdssteder.

Ombudsmanden vil drøfte problemstillingen med Børne- og Socialministeriet.

3.3. Tiltag på baggrund af underretning

Ombudsmanden bad stederne om at oplyse, hvilke tiltag underretningerne havde givet anledning til.

Der var underretninger, der resulterede i f.eks. flytning til et andet asylcenter eller anbringelse i et opholdssted, ligesom der var underretninger, der ikke førte til tiltag.

Nogle asylcentre husede børn og unge med gadeorienteret adfærd. Der er typisk tale om unge mænd, der bevæger sig rundt i Europa, og som opholder sig kort tid de forskellige steder. De har ofte misbrug og kan være svære at nå med motivation og eventuel behandling. Alene det at få aftalt en børnesamtale med et barn eller ung med gadeorienteret adfærd kan efter det oplyste være vanskeligt, og gruppen er svær at håndtere i det kommunale system, bl.a. fordi de pågældende enten forsvinder eller ikke ønsker kontakt med myndighederne.

Ombudsmanden har i enkelte tilfælde kontaktet kommunen om konkrete underretninger for at høre, hvad kommunen har foretaget sig i anledning af underretningen. I en sag ville kommunen påbegynde en børnefaglig undersøgelse, mens den unge i en anden sag blev flyttet til et andet asylcenter, hvilket kommunen var indforstået med.

3.4. Underretning om forsvundne eller udeblevne unge

Ombudsmanden blev i forbindelse med besøg på et børneasylcenter opmærksom på, at centeret ikke sender underretninger til kommunen, hvis den unge – som der efter centerets opfattelse er pligt til at underrette om – forsvinder eller udebliver fra centeret, inden underretningen er sendt.

I disse tilfælde færdiggør centeret efter det oplyste underretningen, men sender den først til kommunen, når eller hvis den unge vender tilbage til centeret. Dette betyder, at en del underretninger ikke bliver sendt.

Besøgsholdet forstod, at denne praksis er begrundet i, at det ikke er muligt for kommunen at iværksætte tiltag over for den unge, når den unge er forsvundet eller udeblevet.

Ombudsmanden har stillet spørgsmål til Udlændingestyrelsen om den beskrevne praksis, herunder om det forhold, at en ung er forsvundet eller udeblevet, i sig selv kan føre til, at kommunen skal underrettes. Sagen er ikke afsluttet.

4. Sundhed

4.1. Reglerne

Barnet har ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand, adgang til at få sygdomsbehandling og genoprettelse af helbredet. Det følger af FN's Børnekonvention.

Asylansøgerbørn har som udgangspunkt samme ret til forebyggende sundhedsordninger og sundhedsmæssige ydelser som herboende børn.

4.2. Adgang til sundhedsydelser og medicinbehandling i opholdssteder

Under besøgene i børneasylcentre og opholdssteder undersøgte ombudsmanden børnenes og de unges adgang til sundhedsydelser og medicinbehandling, som er af stor betydning for børnenes og de unges patientsikkerhed.

Ombudsmanden bad alle steder om at få en kopi af instruksen for medicinbehandling og om at få en redegørelse for tilrettelæggelsen af børnenes og de unges adgang til sundhedsbetjening. Under besøgene stillede besøgsholdene supplerende spørgsmål, ligesom besøgsholdene typisk også fik forevist medicinskabet.

Ombudsmanden gav ikke anbefalinger til *børneasylcentre* om adgang til sundhedsydelser eller om medicinbehandling.

Derimod fik de fleste *opholdssteder* anbefalinger om at sikre, at medicinbehandling foregår i henhold til de gældende regler. Manglerne bestod f.eks. i, at der ikke var navn og cpr-nummer på den enkelte unges medicinboks, og at medicininstruksen bl.a. ikke angik medicin, der udleveres efter behov. Et opholdssted manglede helt en instruks for medicinbehandling.

På den baggrund anbefaler ombudsmanden generelt, at opholdssteder sikrer, at medicinbehandling foregår i henhold til de gældende regler.

Ombudsmanden har drøftet medicinbehandling i opholdssteder med Sundheds- og Ældreministeriet.

Desuden vil ombudsmanden drøfte spørgsmålet med Børne- og Socialministeriet.

4.3. Behandling af misbrug

Flere steder er der udfordringer med børn og unge, som har misbrug af f.eks. alkohol, hash eller andre stoffer.

Ombudsmanden indhentede i forbindelse med tilsynsbesøgene beskrivelser af den misbrugsbehandling, stederne tilbød.

Misbrugsbehandlingen kunne f.eks. være motiverende, og der kunne være samtale med f.eks. en misbrugsbehandler eller sundhedspersonale.

På et af stederne blev der målt på effekten af misbrugsbehandlingen, og målingen viste, at stedet havde en høj succesrate. Et andet sted var det uklart, hvor effektiv misbrugsbehandlingen var.

En kort – og typisk ukendt – tidshorizont for barnets eller den unges ophold var en udfordring i forbindelse med misbrugsbehandlingen. Et af stederne var der således adgang til et misbrugscenter, men ordningen fungerede ikke særlig godt. Det skyldtes den korte tidshorizont for barnet eller den unges ophold på stedet kombineret med, at barnet eller den unge ikke ville medvirke.

På et andet sted bestod det primære problem i, at de unge forsvandt, inden behandlingen nåede at starte. Det var dog også her en udfordring at motivere de unge til den frivillige misbrugsbehandling. De unge havde et stort ønske om behandling, men var ikke stabile nok.

De oplysninger, som besøgsholdet modtog om misbrugsbehandling på de besøgte steder, var forskellige. Et sted blev der udtrykt tilfredshed med behandlingen, der havde fungeret godt, mens besøgsholdet et andet sted fik oplysninger om, at der blev gjort for lidt i forhold til misbrug, at misbrugsbehandling burde iværksættes tidligere, at adgangen til behandling skulle være lettere, og at de unge skulle have hjælp med det samme.

Misbrug hos børn og unge er et alvorligt og bekymrende problem.

Ombudsmanden har drøftet spørgsmålet om misbrugsbehandlingen med Sundheds- og Ældreministeriet og vil også drøfte spørgsmålet med Børne- og Socialministeriet og Udlændingestyrelsen.

4.4. Journalføring og udveksling af sundhedsoplysninger

En patientjournal dokumenterer bl.a. den behandling, som patienten har modtaget. Dermed sikres dokumentation af relevant information om patienten, ligesom patientjournalen sikrer, at denne information kan udveksles, når eller hvis der opstår behov for dette. Patientjournalen bidrager på den måde også til at sikre kontinuitet i behandlingen.

Under et tilsynsbesøg i et børneasylcenter viste det sig, at oplysninger om børnene og de unge og deres sundhed var journalført fem forskellige steder (Planner4U, separat lægejournal, LetAsyl, EG Clinia og en fysisk sagsmappe med sundhedsjournal, som de unge ofte afleverede).

Den fragmentariske struktur af journaloplysningerne bevirkede, at centeret ikke havde et samlet overblik over de unges baggrund, herunder eventuel traumatisering samt sundhedsfaglige, asylmæssige og sociale forhold.

Journalføringen kunne på den baggrund indebære en risiko for, at stedet handlede på et ikke tilstrækkeligt oplyst grundlag og primært på dag til dag-begivenheder og således forsømte en indsats over for mere fundamentale problemer.

Ombudsmanden vil drøfte journalføringen og udvekslingen af sundhedsoplysninger mellem asylcentre med Udlændingestyrelsen. Ombudsmanden vil i den forbindelse bl.a. drøfte, hvilke oplysninger der skal videregives og indhentes, når et barn eller en ung flytter fra ét center til et andet, hvilke regler der gælder for journalføring og udveksling af oplysninger, og hvorvidt der er behov for at vejlede centrene herom.

I et andet børneasylcenter havde sundhedspersonalet kun kontakt til den repræsentant, som den unge får efter udlændingeloven til at varetage sine interesser, hvis repræsentanten selv henvendte sig. Desuden gav repræsentanterne på stedet udtryk for at mangle information om de unge.

På den baggrund anbefalede ombudsmanden, at stedet sikrede, at en repræsentant efter udlændingeloven – i overensstemmelse med operatørkontrakten – informeres om alle forhold vedrørende den uledsagede mindreårige, som forældremyndighedsindehavere normalt informeres om, så repræsentanten har de fornødne oplysninger til at varetage sine opgaver over for den mindreårige.

Når en repræsentant bliver informeret om bl.a. den unges sundhedsforhold, kan repræsentanten også være med til at sikre kontinuiteten i behandlingen.

5. Undervisning

5.1. Skoletilbud og manglende håb

Barnet har ret til uddannelse. Det følger af FN's Børnekonvention.

Børnene og de unge gik f.eks. i asylskole, intern skole i asylcenteret eller modtageklasse i folkeskolen. Skolerne var ikke omfattet af tilsynsbesøgene, men ombudsmanden indhentede oplysninger om børnenes og de unges skoletilbud, fordi uddannelse er helt centralt for børns og unges udvikling og mulighed for at komme videre i livet.

Flere steder var der udfordringer med børn og unge, som havde mistet håbet om og troen på en fremtid i Danmark som følge af afslag på ophold. Dette bevirkede særlige udfordringer med manglende motivation, fremtidsdrømme, muligheder og mål for et bedre liv. Besøgsholdene så problemstillingen både i asylcentre og opholdssteder.

Det mistede håb om en fremtid i Danmark kunne f.eks. gøre det vanskeligt at oprette en meningsfuld dagligdag for og motivere de unge i forbindelse med skolegang, netværk og fritidsinteresser i det danske samfund. Et sted var nogle af disse unge vågne om natten, spiste meget lidt og isolerede sig på værelserne. Et andet sted var en ung fritaget for undervisning i de første 1,5 timer om morgenen, fordi den unge efter at have fået afslag på opholdstilladelse sov meget dårligt om natten og derfor havde svært ved at komme op.

5.2. Tilsyn med interne skoler i børneasylcentre

Under to tilsynsbesøg i børneasylcentre fik ombudsmanden oplysninger om de unges skolegang i centrenes interne skoler.

På den baggrund har ombudsmanden af egen drift bedt Udlændingestyrelsen om at redegøre for, hvordan og hvor ofte der føres tilsyn med, at undervisningen bl.a. i de interne skoler lever op til reglerne, og hvornår der senest er ført tilsyn med skolernes undervisning.

Ombudsmanden har også bedt styrelsen om at redegøre for, om og i givet fald hvordan styrelsen følger op på tilsyn. Sagen er ikke afsluttet.

5.3. Magtanvendelse i interne skoler i børneasylcentre

Der kan i skoler, herunder interne skoler i asylcentre for uledsagede mindreårige udlændinge, opstå situationer, hvor det er nødvendigt at anvende magt over for eleverne.

På baggrund af tilsynsbesøg i børneasylcentre har ombudsmanden bedt Udlændingestyrelsen om at redegøre for, hvilke regler der gælder for eventuel udøvelse af magt på interne skoler i børneasylcentre. Sagen er ikke afsluttet.

Jørgen Steen Sørensen

6. Bilag

6.1. Oversigt over steder, der er besøgt som led i temaet

Hvornår	Hvor	Hvad
31/1-1/2	Børnecenter Tønder	Asylcenter for uledsagede mindreårige udlændinge
5/2-6/2	Alhambra, Ballerup	Privat opholdssted bl.a. for børn og unge med asylbaggrund
5/3-6/3	Fonden Hugin og Munin, Aalestrup	Privat opholdssted bl.a. for børn og unge med asylbaggrund
5/3+7/3	Ask4US ApS, Farsø	Særligt indkvarteringssted for uledsagede mindreårige udlændinge med en adfærd, som ikke kan rummes i et ordinært asylcenter for mindreårige
10/4-11/4	Børnecenter Gribskov, Græsted	Asylcenter for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder for uledsagede udlændinge under 16 år med gadeorienteret adfærd
24/4	Afdelingen for uledsagede mindreårige udlændinge i Center Sandholm, Birkerød	Asylcenter for uledsagede mindreårige udlændinge på mindst 16 år med gadeorienteret adfærd
14/5-15/5	Poseidon, Hurup Thy	Privat opholdssted bl.a. for børn og unge med asylbaggrund
15/5-16/5	Mind-move ApS (Busters Verden), Sabro	Privat opholdssted bl.a. for børn og unge med asylbaggrund
30/10-31/10	Sortemosevej, Hjortshøj (uvarslet besøg)	Privat opholdssted bl.a. for børn og unge med asylbaggrund

6.2. Ombudsmandens arbejde med temaer

Temaer for tilsyn

Hvert år vælger ombudsmanden i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur et eller flere temaer for årets tilsynsbesøg.

Valget af tema afhænger især af, hvor der er grund til at gøre en ekstra tilsynsindsats. Ofte vælger ombudsmanden et snævert tema såsom sikringscelleanbringelse i kriminalforsorgen. Andre gange vælger ombudsmanden et bredt tema, eksempelvis børn og unge, som på grund af vidtgående og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne opholder sig eller bor i institution.

Temaerne giver ombudsmanden mulighed for at inddrage aktuelle emner i tilsynsvirksomheden og også for at gå i dybden og på tværs med bestemte problemstillinger og indhøste erfaringer om praksis, herunder bedste praksis.

Et hovedformål med tilsynsbesøgene i det pågældende år er at belyse og undersøge årets temaer. Hovedparten af årets tilsynsbesøg foregår derfor i institutioner, hvor temaerne er relevante.

Rapporter om temaer

Ved afslutningen af året afrapporterer ombudsmanden sammen med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY resultaterne af årets tilsynsvirksomhed.

Temaerne bliver navnlig afrapporteret i særskilte rapporter om de enkelte temaer. I rapporterne sammenfatter og formidler ombudsmanden de væsentligste resultater af temaerne.

Generelle anbefalinger

Resultater af temaer kan være generelle anbefalinger til myndighederne. Det kan eksempelvis være en anbefaling om at udarbejde en politik for forebyggelse af vold og trusler mellem brugerne indbyrdes.

Generelle anbefalinger er baseret på ombudsmandens erfaringer på området. De vil normalt også være givet som konkrete anbefalinger til bestemte institutioner under årets tilsynsbesøg.

Typisk vil ombudsmanden drøfte opfølgningen på sine generelle anbefalinger med de centrale myndigheder. Desuden vil ombudsmanden følge op på dem under tilsynsbesøg.

De generelle anbefalinger har et forebyggende sigte. Baggrunden for det forebyggende arbejde på tilsynsområdet er, at ombudsmanden er udpeget som national forebyggende mekanisme efter den valgfri protokol til FN's Konvention mod Tortur og Anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf.

Temarapporterne bliver offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside www.ombudsmanden.dk. Desuden sender ombudsmanden rapporterne til de relevante myndigheder, så myndighederne kan lade dem indgå i deres overvejelser på de forskellige områder. Ombudsmanden orienterer også Folketinget om rapporterne.

6.3. Folder

Hvorfor kommer vi på besøg?

Vi kommer på besøg, fordi vi gerne vil høre, hvordan du har det, der hvor du bor.

Besøg vores hjemmeside www.boernekontoret.ombudsmanden.dk

Du kan ringe til os på 33 13 25 12

Eller sende en mail til post@ombudsmanden.dk

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Børnekontoret

Hvad er Ombudsmandens Børnekontor?

I Ombudsmandens Børnekontor arbejder vi med børns og unges rettigheder. Børn og unge kan klage til os, og vi besøger steder, hvor børn og unge bor.

Det har nogle børn og unge talt med os om:

Jeg elsker, når personalet laver noget hyggeligt sammen med os i weekenden.
Alan 14 år

Engang var der en fra personalet, der blev rigtig vred på mig. Han tog hårdt fat i mig, så jeg blev bange.
Alii 15 år

Nogle gange synes jeg, personalet taler ned til mig og griner af mig.
Mohammed 14 år

Jeg kunne godt tænke mig at gå på en anden skole.
Arash 17 år

Jeg er utryg og bange for en af de store drenge.
Yanis 13 år

Jeg er glad for at bo her, men jeg savner en voksen, jeg kan snakke med, når jeg er ked af det.
Sara 15 år

Jeg synes, det er svært at finde ud af, hvad man må og ikke må.
Berhane 16 år

Et godt råd til personalet kunne være...

6.4. Tjekskema om fysisk magtanvendelse i opholdssteder

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Skema om fysisk magtanvendelse i opholdssteder

Institution, herunder eventuel afdeling: _____

Barnets eller den unges alder ved magtanvendelsens start: ____

Barnets eller den unges navn: _____

Generelt		
Er standardskemaet i bekg. 1438/2017, bilag 1 a, anvendt	☐	☐
	Ja	Nej
Er de obligatoriske blå felter (stort set) udfyldt	☐	☐
	Ja	Nej
Er de frivillige grønne felter (stort set) udfyldt	☐	☐
	Ja	Nej

Indgrebet		
Fysisk magtanvendelse:	☐	Varighed: ____ timer ____ minutter
Giver beskrivelsen grundlag for tvivl om indgrebets lovlighed, herunder proportionalitet?	☐	☐
	Ja	Nej Uklart
Ved ja, begrund kort _____		
Er indgrebet tilstrækkeligt dokumenteret?	☐	☐
	Ja	Nej Uklart

Inddragelse af barnet eller den unge

Er barnet eller den unge gjort bekendt med indberetningen?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Har barnet eller den unge haft lejlighed til at udtale sig om episoden?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Har barnet eller den unge udtalt sig om episoden?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er der fundet en løsning på, hvordan magtanvendelse kan undgås fremover?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Giver inddragelsen af barnet eller den unge grundlag for andre bemærkninger?	☐	☐	
	Ja	Nej	
Begrund kort _____			
_____			

Registrering og indberetning

Er hændelsen registreret på indberetningsskemaet "inden for 24 timer"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er kopi af skemaet sendt til den anbringende kommune "uden ugrundet ophold"/"inden for 24 timer efter registreringen"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er forældremyndighedsindehaveren orienteret "uden ugrundet ophold"/"umiddelbart efter registreringen"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er kopi af indberetningsskemaet sendt til socialtilsynet "ved månedens udgang"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er indgrebet indberettet til skolekommunen?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
			Ikke relevant

NB: Der gælder særlige regler ved registrering og indberetning af en handling, der er undergivet påtale, herunder et eventuelt strafansvar.

Barnets bedste

Er barnets bedste kommet i første række ved magtanvendelsen,
herunder i forhold til inddragelsen af barnet eller den unge?

Ja

Nej

Uklart

Begrund svaret kort

Øvrige bemærkninger

6.5. Tjekskema om fysisk magtanvendelse i børneasylcentre

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Skema om fysisk magtanvendelse i asylcentre

Institution, herunder eventuel afdeling: _____

Barnets eller den unges alder ved magtanvendelsens start: ____

Barnets eller den unges navn: _____

Generelt			
Giver udformningen af indberetningsskemaet grundlag for bemærkninger	☐	☐	
	Ja	Nej	
Ved ja, begrund kort	_____		
_____			
Indgrebet			
Fysisk magtanvendelse:	☐	Varighed: ____ timer ____ minutter	
Giver beskrivelsen grundlag for tvivl om indgrebets lovlighed, herunder proportionalitet?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Uklart
Ved ja, begrund kort	_____		
_____			
_____			
Er indgrebet tilstrækkeligt dokumenteret?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Uklart

Inddragelse af barnet eller den unge

Er barnet eller den unge gjort bekendt med indberetningen?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Har barnet eller den unge haft lejlighed til at udtale sig om episoden?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Har barnet eller den unge udtalt sig om episoden?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er det sikret, at barnet eller den unge forstår, hvad der er registreret på indberetningsskemaet?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Har barnet eller den unge anmodet om og fået en oversættelse af de vigtigste elementer?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er der fundet en løsning på, hvordan magtanvendelse kan undgås fremover?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Giver inddragelsen af barnet eller den unge grundlag for andre bemærkninger?	☐	☐	
	Ja	Nej	
Begrund kort _____			
_____			

Registrering og indberetning

Er hændelsen registreret på indberetningsskemaet "inden for 24 timer"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er kopi af indberetningsskemaet sendt til Udlændingestyrelsen "uden ugrundet ophold"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er barnets eller den unges repræsentant orienteret "uden ugrundet ophold"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er kopi af indberetningsskemaet sendt til socialtilsynet "ved månedens udgang"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
Er den kommunale driftsherre orienteret "ved månedens udgang"?	☐	☐	☐
	Ja	Nej	Fremgår ikke
			Ej relevant

NB: Der gælder særlige regler ved registrering og indberetning af en handling, der er undergivet påtale, herunder et eventuelt strafansvar.

Barnets bedste

Er barnets bedste kommet i første række ved magtanvendelsen,
herunder i forhold til inddragelsen af barnet eller den unge? Ja Nej Uklart

Begrund svaret kort _____
_____

Øvrige bemærkninger

Folketinget, Social-, Indenrigs- og Børneudvalget
Christiansborg
1240 København K

Afrapportering af tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2018

Til Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets orientering sender jeg følgende temarapport:

- Temarapport 2018 om magtanvendelse og andre indgreb i børne-
asylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asyl-
baggrund

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg, som jeg i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

I rapporten sammenfatter og formidler jeg de væsentligste resultater af temaet.

Jeg lægger en nyhed på min hjemmeside om afrapporteringen.

Desuden sender jeg til Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets orientering en kopi af de breve, som jeg i dag har sendt til Folketingets Retsudvalg, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg, Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketingets § 71-tilsyn.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

1. juli 2019

Dok.nr. 19/01045-20/GMS
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Folketinget, Sundheds- og Ældreudvalget
Christiansborg
1240 København K

Afrapportering af tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2018

Til Sundheds- og Ældreudvalgets orientering sender jeg følgende temarapport:

- Temarapport 2018 om magtanvendelse og andre indgreb i børne-
asylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asyl-
baggrund

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg, som jeg i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

I rapporten sammenfatter og formidler jeg de væsentligste resultater af temat.

Jeg lægger en nyhed på min hjemmeside om afrapporteringen.

Desuden sender jeg til Sundheds- og Ældreudvalgets orientering en kopi af de breve, som jeg i dag har sendt til Folketingets Retsudvalg, Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketingets § 71-tilsyn.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Folketinget, Tilsynet i henhold til grundlovens § 71
Christiansborg
1240 København K

Afrapportering af tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2018

Til Folketingets § 71-tilsyns orientering sender jeg følgende temarapport:

- Temarapport 2018 om magtanvendelse og andre indgreb i børne-
asylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asyl-
baggrund

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdsste-
der for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg,
som jeg i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY –
Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

I rapporten sammenfatter og formidler jeg de væsentligste resultater af te-
maet.

Jeg lægger en nyhed på min hjemmeside om afrapporteringen.

Desuden sender jeg til § 71-tilsynets orientering en kopi af de breve, som jeg
i dag har sendt til Folketingets Retsudvalg, Folketingets Social-, Indenrigs- og
Børneudvalg, Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketin-
gets Sundheds- og Ældreudvalg.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

1. juli 2019

Dok.nr. 19/01045-23/GMS
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Folketinget, Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Afrapportering af tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2018

Til Retsudvalgets orientering sender jeg følgende temarapport:

- Temarapport 2018 om magtanvendelse og andre indgreb i børne-
asylcentre og private opholdssteder for bl.a. børn og unge med asyl-
baggrund

Magtanvendelse og andre indgreb i børneasylcentre og private opholdsste-
der for bl.a. børn og unge med asylbaggrund var tema for de tilsynsbesøg,
som jeg i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY –
Dansk Institut Mod Tortur gennemførte på børneområdet i 2018.

I rapporten sammenfatter og formidler jeg de væsentligste resultater af te-
maet.

Jeg lægger en nyhed på min hjemmeside om afrapporteringen.

Desuden sender jeg til Retsudvalgets orientering en kopi af de breve, som
jeg i dag har sendt til Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, Folke-
tingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, Folketingets Sundheds- og Æl-
dreudvalg og Folketingets § 71-tilsyn.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

1. juli 2019

Dok.nr. 19/01045-9/RI
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15